

Halden kommune

Arkivkode: Q10
Arkivsaksnr: 2019/172-1
Journal dato: 10.01.2019
Saksbehandler: Jonas Kruse Kjølstad

Utvalgssak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hovedutvalg for plan, teknisk, landbruk og miljø		22.01.2019

Utsendte vedlegg

Medsaksbehandlere

<navn>	<adm.enhet>	<beskrivelse av bidrag til saken>
--------	-------------	-----------------------------------

Vedlikehold av gatelys på private veier i Halden kommune

Denne saken er utredet etter prinsippet for fullført saksbehandling.

Sammendrag av saken:

Halden kommune drifter i dag gatebelysning langs en rekke private veier. Sentrale veimyndigheter anbefaler at den som har ansvaret for en vei også har ansvar for eventuell belysning.

Drift av gatebelysning langs privat vei er av økonomisk betydning for kommunens driftsbudsjett, samtidig som dagens praksis oppfattes som forskjellsbehandling.

Saken er av prinsipiell betydning og bes derfor om at Hovedutvalg for plan, teknisk, landbruk og miljø fatter vedtak i henhold til delegeringsreglement.

Rådmannens innstilling:

Halden kommune avslutter vedlikehold av gatelys langs private veier fra og med budsjettåret 2019. Frigjorte midler benyttes til vedlikehold og oppgradering av gatelys langs kommunale infrastruktur (vei, gang- og sykkelvei).

Saksutredning:

Bakgrunn

Halden kommune drifter i dag ca 5000 gatelyspunkter fordelt på kommunal vei, fylkesvei og private veier.

For gatelys langs fylkesvei arbeides det med å overføre gatelysene til Østfold fylkeskommune. Østfold fylkeskommune har vedtatt å overta gatelys langs fylkesvei som har en årsdøgntrafikk (ÅDT) på >1500 dersom anlegget oppfyller kravene til lysstyrke og jevnhet.

Gatelysanlegg langs privat vei driftes i dag av private veglag/vegeiere og for mange strekninger av Halden kommune. Mange private veier er også uten gatelys.

Halden kommune, ved vegforvalter, ser at drift av gatelys langs privat vei påvirker målsetningene for oppgradering og drift av gatelysene langs kommunal vei. Gatelysstolper langs de private veiene er ofte i dårlig forfatning og armaturene er av typen HQL. HQL-armaturene benytter en type kvikksølvperer som ikke lenger er i produksjon. Ved behov for pæreskift vil da løsningen være å skifte til LED-armatur med innebygget styring. Dette er en vesentlig kostnad i forhold til tidligere pæreskift.

Halden kommune sine veglysanlegg skal, etter krav fra netteier, få installert strømmåler i løpet av 2019. Dette innebærer at gatelys på privat vei vil måtte oppgraderes med egne tennskap og strømmålere dersom de ikke inngår som del av et kommunalt veglysanlegg. Avhengig av eksisterende tilkobling vil dette være en kostnad i størrelsesorden 40-60.000,-

I dag er det ingen omforent beslutning/vedtak om hvilke private veier som skal ha gatelys, ei heller hvorfor gatelys langs privat vei skal driftes av kommunen. Mange private veier er uten gatelys og dagens forvaltning kan oppfattes som forskjellsbehandling.

Private veier vil i mange tilfeller klassifiseres som adkomstveier. I henhold til Statens vegvesen håndbok N100 skal adkomstveier med veibredde på 4m ha gatelys. Dette for å bedre tilrettelegge for myke trafikanter. Et prinsipielt spørsmål vil således være: Hvem har ansvaret for å tilrettelegge for myke trafikanter langs privat vei. At dette ansvaret påligger kommunen kan vanskelig forsvares da kommunen hverken er grunneier eller har myndighet/ansvar i henhold til vegloven eller vegtrafikkloven på privat vei.

Ved overdragelse av veglysanlegg er det viktig at anleggene skilles fra hverandre. Dette sikrer at feil på privat anlegg ikke påvirker gatelysene på kommunal, og motsatt. Om anleggene er separert unngår man problemstillinger knyttet til ansvarsforhold og fakturering ved utbedring av anlegget

Sarpsborg startet tilsvarende arbeid våren 2011.

Vurderingskriterier

Følgende kriterier anses som vesentlige for vurdering av saken:

☒	Økonomiske forhold	☐	Juridiske forhold
☐	Personalspørsmål	☐	Organisasjonsspørsmål
☐	Betydning for næringsutvikling	☐	Betydning for miljøet
☒	Betydning for eiendomsforhold	☐	IKT og innovasjon
☐	Forhold som gjelder barn og unge	☐	Forhold som gjelder eldre
☐	Forhold som gjelder universell utforming	☐	Forhold som gjelder folkehelsen
☐	Forhold som gjelder samfunnsikkerhet/beredskap	☐	Annet:

Generelt om de valgte kriteriene:

Økonomi: Drift og vedlikehold av vegbelysning langs privat vei er av økonomisk betydning. Kostnadene er svært variable avhengig av type feil. Arbeidets omfang spenner fra enkle pæreskift til omfattende feilsøking, utskifting av kabler, master og armaturer.

Eiendomsforhold: Det må tas stilling til om Halden kommune skal eie og drifte gatelys langs private veier/eiendommer. Ved behov for utbedringer står ikke kommunen fritt til å grave eller montere nye kabler langs «ikke kommunal vei». Som et prinsipp bør veieier eie og drifte infrastruktur knyttet til egen vei. Dette omfatter ikke kun gatelys, men også utbedring av vei og overvannshåndtering.

Løsningsalternativer:

1. Halden kommune avslutter vedlikehold og drift av gatelys-anlegg langs privat vei. Veglag/veieier får tilbud om å overta anlegget vederlagsfritt, og anlegget kobles fra et eventuelt kommunalt veglysanlegg.
Om anlegget ikke ønskes overtatt kobles anlegget ned. Komponenter med gjenværende levetid tilbys som reservedeler for private veglysanlegg.
Halden kommune vil fortsatt vedlikeholde gatelys langs privat vei som er av stor allmenn interesse.

2. Veglysanlegg langs privat vei som i dag er koblet til kommunal veglysanlegg driftes (strøm), men vedlikeholdes ikke (utskifting og reparasjon av komponenter). Anlegget fjernes gradvis i takt med feil på anlegget. Hele anlegget vil til slutt fjernes.
Hvor veglysanlegget på den private veien ikke er tilkoblet et målt kommunalt veglysanlegg, kobles anlegget ned eller overleveres til privat vegeier på samme måte som i løsningsalternativ 1. Dette for å unngå investeringskostnad knyttet til installasjon av strømmåler.
Halden kommune vil fortsatt vedlike gatelys langs privat vei som er av stor allmenn interesse.

Konklusjon

Halden kommune bør gjennomføre en prosess for å avvikle drift av veglys langs private veier i Halden kommune. Konklusjonen baserer seg på dagens forskjellsbehandling og kostnadene knyttet til drift og vedlikehold.

Dokumentet er elektronisk godkjent av:

<Sett inn navn på den eller de som har dokumentert godkjenning av saken i ePhorte – eller slett denne linja>